

ΠΑΛΗΣ ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΑΠΟΚΡΗΣ

Ο ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ

Ποιός ήταν ο Θεοδοσίου. Ο μπεσιμαμένος του. Η εκδίκησης της δεα- τρινας. Άπ' τον πατέρα στον γιου. Ο πρώτος Αθηναίος επιγραφο- ποιός. Οί... μαθηταί του. Τό ανέκδοτο του λιονταριού. Η γκαμηλά. Ο «Μικρός Ρωμηός». Η απο- κρηπτικές παρελάσεις. Η σάτυρα του Θεοδοσίου. Τό Πανεπιστήμιο, ή τραμπάλα, ή Τρελλοκατερίνα.

Τις ημέρες αυτές οι παλαιώ Αθηναίοι θα νοσταλ- γούν και θα αναζητούν ασφαλώς τον μακαρίτη τον Θεοδοσίου, με τό χοντρό αλάτι των άστειών του και τις ξεκαρδιστικές κομωδίες του.

Πολλά έγγραψαν για τον ωραίο αυτό τύπο της παλιάς Αθήνας, για τό θίασό του, τά αστοχέδια έργα του και τά ποιήματα του κάρρου, ποδ σάζων με τόση ειζοχία :

Έτούτη την αποκρηά, γάμαι κι' εγώ προσάλλω, στους Αθηναίους φίλους μου, μ' όρεξι να τά ψάλλω...

Και τά έψάλλε όπως ήξερε και όπως ήθελε ο μα- καρίτης. Ένώ όμως τόσα έχρον γραφεί για τον Θεο- δοσίου, κανένας δεν σκέφτηκε ποτέ να γράφει και για την καταγωγή του και τό βίο του. άν κι' ο ίδιος έγρα- φε άλλοτε :

Νησιώτης εγεννήθηκα Γκαγκαρης θά πεθάνω, της τρέλλας πληρεξούσιος, στο κάρρο μου άπάνω...

Λένε ότι τον μπεσιμασό στην ψυχή του Θεοδοσίου ένεμύθησε μία θεατρικά φιλενάδα του πατέρα του, ό οποίος τά χάλασε κάποτε μα- ζύ της. Έκείνη τότε για να τον εκ- δικηθή προσεκολλήθη στο γιού του. Αυτό ύπονοει, φαίνεται, και ό ίδιος στους παρακάτω στίχους του :

Έδώ κι' εκεί γυρίζω μ' πάω όσο φτάνει μιανής κυράς του πάλλου τό φουσκοτό φουστάνι...

Έτσι λοιπόν έγινε ο Θεοδοσίου Μπουέ και... επιγραφοποιός μαζί. Αι- τός ήταν ό πρώτος που καθιέρωσε τις μεγάλες διαφημισές στα ντουβάρι της Αθήνας ό πρώτος διδάσκαλος, να ποίμε, των διαφημιστών.

Μαθητής του λένε ότι ήταν κι' έ- νας σημερινός διευθυντής μεγάλης διαφημιστικής Έταιρίας!

Στον Θεοδοσίου όφειλεται επίσης και τό γνωστό ανέκδοτο του δεμένου ή λιουτό λιονταριού, της επιγραφής έ- νος σίνοπαντοπωλείου, τό οποίο κατό- πιν άπεδόθη σ' άλλους.

Σ' αυτόν και ή καλύτερη κιές ά- ποκρηάτικες των Αθηνών... γκαμηλέ, τις οποίες έννοούσε να περάση από τόσους δρόμους της παλιάς πρωτεύουσας, και όταν άόμα ή άστι- νομία άπληρώσε την εμφάνισή τους.

Είνε γνωστή ή έμμετρο άπολογία του, όταν κάποτε τον έμηνυσαν για μία γκαμηλοπαρέλασι στα κέντρα :

Η άστινομία, δίφροη τους λωποδύτες παρατεί σαν της ελιάς τά φύλλα, και πιάνει... τη γκαμηλά...

Ο Θεοδοσίου ήταν βραχνός και σέ διαρκή ζήνησι, σαν να τον ζυ- νηγούσαν. Όταν μιλούσε, φώναζε σαν νάβγαζε λόγο!

Όσο ή βούσι τρέχει τό νερό, έτσι κι' ο Θεοδοσίου έφτιανε στί- χους με τό σωρό. Στίχους κακότεχνους, άνάτηρους, μαζομπόδαρους, ζολαίνοντας, μα στίχους με κέφι άνεξάρτητο. Συνεργάτας στη στι- χολογία αυτή είχε τον Κοιμάντο, τον Άράκη και τον μακαρίτη τον Κοιλούρη.

Ο Θεοδοσίου έβγαζε κι' έφημερίδα, τό «Μικρό Ρωμηό», ή οποία δημοσίευν πάντα από μία κατωική σάτυρα, για κάθε πολιτικό ή κοινωνικό ζήτημα που θα παρου- σιαζόταν, καταγινόταν όμως ως έπί τό πλεί- στον με τά μικροσακιδάλια και τους έρω- τες των δουλικών, των σακαπένων, των τω- ναδόρων και άλλων προσωπικότη- των των άπόμερον λαϊκών σνοι- κιών της Αθήνας.

—Έδώ να διαβάσετε και να ιδή- τε τους έρω- τες της Άρ- σακιάδας με τον έπαιλοχία στο Μετα-

Ξορογείο :

Να ιδήτε μία μικρούλα κι' αυτή είνε ή Κούλα που τά ξέρει όβλα, ή μπακαλοπούλα...

Όταν πλησίαζε ή Άλοκρηά, ο Θεοδοσίου έτοιμάζε τη μασκαράτα του και χαλούσε κόσμο στις γειτονίες των Α- θηνών με τις χοντροαυτιομένες σάτυρες του.

Όταν γινόταν Κοιμάντο Άπόκρηω στην Αθήνα, ο Θεο- δοσίου παρήλανε κι' αυτός, για τό βραβείο του, με τό κάρρο του.

Μιά από τις πιο ξεφτινες φάρσες του Θεοδοσίου ήταν και τό «Πανεπιστήμιο». Τό είχε παραστήσει ως φουρόν, στον όποιο έμπαιναν κούτσουρα οί... φοιτητά από τη μία μεριά κι' έβγαιναν... τούβλα από την άλλη.

Επιτυχημένη επίσης μασκαράτα του ήταν ή «Τράτα». Η τράτα ήταν μία βάρκα έπάνω σέ ρόδες και την έσερ- ναν γαϊδουράκια. Μέσα στη βάρκα βρισκόταν ο Θεοδοσίου με την παρέα του ντυμένοι γαυτά και τραβούσαν τά ζου- πιά τραγουδώντας :

Έγυι μόλα - έγυι λέσσα όλοι είμαστε για μέσα...

Έννοείται ότι όλοι οί... επιβάτες της βάρκας συμβόλιζαν διάφορα πρόσωπα, πρωτοστατούντα τότε στην κοινωνία και στην Πολιτεία, τά ό- ποία διαήθναν τό... σάζαφος « μέσα » στο... Δομοκαίτειο φρενοκομείο!

Άλλη επιτυχής σάτυρα του Θεοδο- σίου ήταν ή τραμπάλα του Δεληγιά- νη και του Θεοτόκη. Μέσα στο κάρρο του ο Θεοδοσίου είχε βάλει δυό κά- σες πετρελαίου άπανωτές κι' έπάνω σ' αυτές μία σανίδα, στα δυό άκρα της όποιες είχαν καθίσει αυτός με τό βοηθό του μεταμυρισμένοι σέ Θεοτό- κη και Δεληγιάνη και κορινιόντουσαν.

Μιά λοιπόν ο Θεοτόκης έπάνω, μία ο Δεληγιάνης.

Η «ραμπάλα» αυτή ήταν ή οί- σιαστέρα σάτυρα της τότε πολιτικής άσταθείας.

Άλλη μία φορά ο Θεοδοσίου έσα- τήρισε μία πολύ γνωστή, τότε, Φανα- ριώτικη οίκογένεια των Αθηνών. Έ- πρόκειτο για κάποιον πλούσιο και την κόρη του, οι όποιοι έβγαιναν τακτικά Ιππασία, πρώμα που ήταν λίγο παρά- ξενο, για τόσους τότε Αθηναίους. Ο

Θεοδοσίου λοιπόν ντύθηκε με φράζο και ψηλό καπέλλο, μεταμφίεσε τό πρόσωπό του με φρεντικά γένεια, όπως του πλουσίου έκεινόν, πήξε και την Τρελλοκατερίνα του έπάνω σ' ένα γαϊδούρι και παρήλασε κα- βάλλα κι' αυτός σ' ένα άλλο, έμπρός από την έπιτροπή.

Κι' ο κόσμος ό όποιος δεν έχόνε τις έπιδείξεις του πλουσίου Φα- ναριώτη, τον άποδέωσε χειροκροτηζός, χειροκροτηματα, ζητωκραυγές.

Ο Θεοδοσίου ποζάτος και άσυγγήητος, σαν τον πλούσιο Φαναριώ- τη, έξακολουθούσε τό δρόμο του, έχοντας μία μεγάλη επιγραφή, πίσω από τά νύτα του γαϊδάρον του, που έλεγε : «ΟΙ ΑΦΕΝΤΑΔΕΣ».

Ο Θεοδοσίου πολλές φορές, τις Άποκρηές, έβγαυε στους δρό- μους με φράζο κόκκινο και παντελόνι άσπρο με κόκκινες κορδέλλες.

Άλλά κι' όταν δεν είχε φράζο ο Θεοδοσίου, διης του έμπνεύσεως, για λόγους... άπενταρίας, ζητούσε τά φράζα, τά παλιά πάντοτε, των έχόντων τοιαύτα Αθηναίων.

Έννοείται ότι τά φράζα αυτά, ο Θεοδοσίου δεν τά έπέστρεψε στους κατόχους των. Μετά την άποκρηάτικη «σαζόν», τά πωλούσε στους άνθρώπους των κηδειών και με τό αντίτιμό τους ίκανοποιούσε τις πιο έπείγουσες άνάγκες του θίασου του...

Από τέτοια φράζα κλαίει άγό- μα ως σήμερα ο κ. Πόπ.

Δέν σταματούν έδώ όμως τά κατά Θεοδοσίου, ό όποιος... ει- νε άνεξάντη- τος. Θα έλα- νέλθωμεν συ- νεπώς σ' τό προσεχές.

